GAZETA KRAKOWSKA

Nro 31.

Z KRAKOWA DNIA 18 KWIETNIA 1819. ROKU W NIEDZIELĘ

— *Z Krakowa* —

REKTOR

Uniwersytetu Jagiellońskiego

Stosownie do przepisów Urządzenia wewnętrznego Uniwersytetu w Tytule o Konkursach zawartych, podaie do publiczney wiadomości i ogłasza Konkurs na wakuiące posady 1) Nauczyciela Języka i Literatury Rossyyskiey z obowiązkiem dawania czterech lekcyy publicznych w tygodniu, z pensyią roczną do niey przywiązaną Złp. 1500. 2) Sztuki pływania z obowiązkiem dawania czterech lekcyi publicznych w tygodniu dziesięciu Uczniom zaleconym od Rektora, z pensyią roczną Złp. 600. — Ubiegaiącym się o te posady wyznacza się do Examinu dzień 1wszy Czerwca r. b. przed którym maią złożyć opis biegu życia, świadectwa moralności, nakoniec program swey lekcyi. O dalszym toku ubiegania się następnie uwiadomieni zostaną.

Dan w Krakowie d. 8 Kwietnia 1819.

Lituiński.

Julian Czermiński.

Z Warszawy d. 10 Kwietnia.

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego.

Z Bożey Łaski

MY ALEXANDER I.

Cesarz Wszech Rossyy, Król Polski &c. &c. &c.

Chcą usunąć przeszkody, które mogłyby wstrzymywać bieg spraw konkursowych i likwidacyynych, z epoki Rządów, Austryiackiego i Pruskiego zaległych, po wysłuchaniu zdań ogólnego zgromadzenia Rady Stanu: postanowiliśmy i stanowiemy co następuie:

Artykuł 1. Przepis artykułu VI Postanowienia Naszego de dato 29 Września (11 Października) 1816 r. oznaczaiący w pierwszey Instancyi, iedno tylko forum Ziemstwa Warszawskiego, dla spraw publiczney własności, nie będzie mógł bydź stosowanym do wyżey wymienionych spraw konkursowych i likwidacyynych, choć by w tych sprawach toczyły się razem spory, własności publiczney tyczące się.

Art. 2. Podobnież w takowych sprawach konkursowych i likwidacyynych,

nie będą mogły bydź stosowanemi przepisy artykułu IV uchwały Namiestnika Naszego de dato 20 Maia 1817 r. i Prokuratoryia Jeneralna, w tych sprawach nie będzie mocną żądać iak tylko iedney sześcio-miesięczney Dylacyi, skoro takową dla wyśledzenia dowodów i przygotowania obrony, uzna potrzebną.

Art: 3. Wykonanie ninieyszego postanowienia i umieszczenie w Dzienniku Praw, Kommissyi Rządowey Sprawiedliwości polecamy.

Dan w Petersburgu dnia (4) 16 Marca 1819 r.

(podp.) *ALEXANDER.*

Minister Prezyduiący w Kommissyi Rządowey Sprawiedliwości.

(podp:) *Sobolewski.*

przez Cesarza i Króla.

(L.S.) Minister Sekretarz Stanu

(pod.) *Ig. Sobolewski.*

Zgodno z Oryginałem:

Minister Sekretarz Stanu

Ig Sobolewski.

Zgodno z oryginałem

Radca Sekretarz Stanu Jen: Brygady,

(podp.) *Kossecki.*

Dyrekcyia Mennicy Król: Polskiego.

Uwiadomie Publiczność, iż znayduią się w Kassie Menniczney do sprzedania Medale, w Mennicy tuteyszey wybite;

Medale Srebrne:

a) Na pamiątkę wznowienia bytu Król: Pol: z popiersiem N. Pana, w cenie za sztukę Zł. . . . . . 30.

b) Od Miasta Warszawy dla ś. p. Feldmarszałka Barklay de Tolli z iego popiersiem Zł. . . . . 26.

c) Id: — dla JW. Łanskoy Prezesa byłey Rady Naywyż: Tymcza: Xtwa Warsz: z iego popiersiem Zł. . 26.

d) Id: — dla byłey Rady Naywyższey Tymcz: X. Warsz: Zł. . . 26.

e) Dla ś. p. X. Kopczyńskiego za Grammatykę języka Polskiego, z iego popiersiem Zł. . . . 25.

f) Dla W. Linde za Słownik języka Polskiego z iego popiersiem Zł. . 25.

g) Od Rzeczypospolitey Krakowskiey, ofiarowany Kommissarzom trzech Mocarstw Zł. . . . . . 38.

h) W nagrodę dla uczniów Gimnazium Krzemienieckiego Zł. . . 11½.

Medale miedziane, wyrażone pod lite: *a, b, c, d, e, f, g,* sztuka po Zł. 6.

Nadto Wyciski na blaszkach miedzianych ad *c, e, f,* sztuka po Zł. . 1.

pozłacane . 6.

i) Ciężary, czyli Kamienie do ważenia złotych pieniędzy, iako to: Na złote Królewskie podwóyne sztuka Gro. . 12.

poiedyncze Gro. . . 8.

Na Friedrichsd'ory Gro. . . 12.

Na Dukaty Gr. . . . . . 8.

Dyrektor: *Bieńkowski.* Kontroler Jeneral: Karol *Hoffmann.*

Znayduią się także do sprzedania u Medallierów Menniczych w korpusie na drugiem piętrze:

Medale srebrne wyobrażaiące Chrzest S. mogące służyć za dar przy chrzcie, sztuka wraz z futerałem Zł. 18.

tudzież małe Medaliki złote:

Na pamiątkę wznowienia bytu Kr. Pol. sztuka Zł. . . . 8.

Ostatniego Seymu Zł. 8.

ś. p. Xcia Józ. Poniatowskiego 8.

Z Wiednia d. 10 Kwietnia

Podług doniesień z Florencyi pod d.

26 Marca Nayiaśnieysi Cesarstwo Ichmość z obecną tam Ich rodziną przez czas swey bytności obeyrzeli wszystkie w tey stolicy zakłady i publiczne urządzenia, iako też celnieysze w iey okolicy mieysca do zabawy. D. 29 opuścić mieli Florencyią, a d. 2 Kwietnia stanąć w Rzymie. Arcy Xże Palatyn Węgierski udaie się także do Rzymu, a Arcy Xiężna Maryia Ludwika Xiężna Parmy odprowadziwszy N. Oyca swoiego do Sieny, wróciła się do Florencyi, zkąd udała się napowrót do państw swoich.

C. K. Stanu, konferencyyny i spraw zagranicznych Minister, Xże Metternich poiechał d. 26 Marca przez Liworno do Rzymu.

Z Berlina d. 8 Kwietnia.

O rzekomo wybuchłey morowey chorobie w mieście Czeskiem Reichenberg o milę od granicy Slązkiey, przysłał tu Rząd Lignicki pod d. 29 z. m. przez sztafetę do Ministra spraw wewnętrznych doniesienie, że przez urzędowe pismo władzy Austryiackiey w Reichenberg przekonał się zupełnie o fałszu tey wieści, która zkąd i z iakiey wszczęła się przyczyny wiedzieć ieszcze nie można.

Z Paryża d. 31 Marca.

Wczoray Ambassador Perski, Mirza Abul Hassan Chan, przywieziony został z orszakiem swoim w 6 ośmiokonnych powozach przy zasłonie oddziału grenadyierów konnych gwardyi Królewskiey do pałacu Tuilleries, gdzie przeszło 200 Dam naypiękniey ubranych było zgromadzonych. Król przyiął go w galeryi Dyanny siedząc na tronie i otoczony Xiążętami. Przyprowadzony przez P. Lalive do podnożka tronu, miał w ięzyku Perskiem do Króla mowę, którą tłumacz po Francuzku powtórzył. Potem oddał J. K. Mci wierzytelne Pana swoiego pismo, kilka sztuk kaszemirowych i drogiemi kamieniami wysadzany pałasz, który ma ztąd naywiększą wartość, że niegdy należeć miał do Xcia Jsmael, poprzednika Szacha. Dziś Jenerał d'Escar daie dla niego w imieniu J. K. Mci na 110 osób obiad. Gdy przed onegday w pałacu Luxemburg oglądał obrazy i posąg, zastanowił się szczególniey nad posągami Klebera i Desaix, których sława doszła aż do Perssyi.

Arcy Xże Austryiacki Maxymilliian powracaiąc z Angli wysiadł d. 22 b. m. do Kale.

Jedno z pism naszych wyraża: „ Mar: St. Cyr od obięcia wydziału woiennego zwrócił całą swoią staranność na urządzenie na nowo woyska. Woysko to, które więcey niżeli kiedy iest teraz narodowem, zaymie w krótce postawę, iaka mu przystoi. Urządzenie odwodu ma także w krótce nastąpić i wielu officerów bez służby będących zostaną albo w woysku, albo w odwodzie umieszczonemi, przez co zmnieyszy się liczba nie ukontentowanych. „

Beniamin Constant obrany został członkiem izby Deputowanych w departamencie Sarty, a P. Daunou, członek instytutu, w departamencie Finistru. Wiadomość o tem nadeszła tu przez telegraf.

Poseł W. Xcia Badeńskiego oddał dnia onegdayszego Królowi znaki orderu Francuzkiego w krepę obwinięte, które zmarły niedawno W. Xże nosił.

Okręt Sekwana, który z Kalkuty do Hawru zawinął, przywiozł Kaszemirską żywą kozę, którą akademiia Kalkucka muzeum

(2)

Francuzkiemu w Paryżu przysłała. Podobnąż kozę Wielkorządca Indyyski Margr. Hasting posłał do Anglii.

Liczbę tych, którzy we Francyi dobra narodowe pokupili, lub ich sukcessorów podaią do 2 mill.

Wynalazca Litografii (drukowania na kamieniu) P. Aloyzy Sennefelder z Minchen, otrzymał od Rządu Francuzkiego patent na nowy wynalazek, ktory on Papierografiią nazywa, i za pomocą którego sztucznie z papieru robione płaty zastępuią ryciny na kamieniu i tak dokładnie i czysto druk na nich się wybiia iak na kamieniu. Założył on tu litografiią swoią na ulicy Burbon.

Rząd nasz zawarł kontrakt na dostawienie do Strazburga 6000 koni dla woyska.

W dzienniku Boussole czytamy anekdotę następuiącą: Młodzieniec urodzony pod Przywłaścicielem, słysząc Oyca swoiego czytaiącego w Quotidienne, że Oyciec poważny Aloyzy Fioris mianowany został jenerałem Jezuitów, zapytał się w niewinnym sposobie: "Cóż to za woysko?„ Otoż widzieć można, krzyknęła z gniewem obecna dewotka, iak niegodziwie daią dziś wychowanie dzieciom; bezbożny ten chłopiec niema nawet wyobrażenia o Religii!

Papiery nasze spadaią ieszcze zawsze i stoią 65 za 100.

P. Veillon podał Rządowi myśl nowych telegrafów. Maią one tak szybko udzielać wiadomość, że 500 korrespondentów rozrzuconych po wszystkich okolicach Francyi, odebrać mogą 3000 doniesień i na nie odpowiedzieć.

Gdy przed 30 laty zwołanie stanów jeneralnych we Francyi zrządziło rewolucyią i iey okropne skutki, można wprawdzie było przewidzieć część nieszczęść, które ten środek sprawi, ale niemożna było wyrachować głębi przepaści, w którą kray wtrącony zostanie. Brakowało doświadczenia; niebyło ieszcze oprocz Anglii przed oczema innego przykładu, która przez długo letnie domowe woyny i wiele krwawych rewolucyy uzyskała teraźnieyszą swoią konstytucyia. Francyia nie pragnęła w roku 1789 rewolucyi; ale chciała tylko iakim bądź sposobem usunąć nieznośne nadużycia. Rewolucyia zrobiła się sama z siebie. Powstały we Francyi użalenia, skargi, szemrania, rozruchy, aż nakoniec wybuchnęła burza, i poczwara rewolucyi podniosła z potrzeby krwawą swą głowę. Francyia przeszła przez wszystkie iey stopnie i niedorzeczności, zrobiła nayokropnieysze doświadczenia i w latach 1814 i 1815 powrociła do odrodzenia się. Pozostaniesz przytem? Wskoczyż znowu iak przed 30 laty w niezgłębioną przepaść? Jestże teraźnieysze iey położenie tego rodzaiu, iż lękać się może z strony tronu despotyzmu, z strony Ministrów przekupstwa, zdrady i zdzierstw, z strony szlachty złości, pogardy i pychy, z strony Duchowieństwa przewodzenia i oddzielnego w kraiu stanu, z strony zagranicy niesprawiedliwości i nadużycia iey słabości? Chcesz, aby przy niewątpliwem i własnem kosztem nabytem doświadczeniu, wszystkie iey niezupełne konstytucyie, akta i bile stały się uzupełnioną konstytucyią państwa, któreyby nic naruszyć nie potrafiło; niechcesz Rządowi swoiemu wierzyć, ale na teoryiach i hypotezach ugruntować konstytucyyną swoią

budowę; chcesz aż do wysokości wieży Babilońskiey budować, ażeby się razem wszystko obaliło; chcesz bez powodów, bez potrzeby, bez celu ciągle wyżey dążyć, ażeby po pewnym obiegu, może w lat 30 przyszła tam, zkąd wyszła? W takim razie spodziewaćby się można drugiey rewolucyi, daleko gorszey i więcey kary godney od pierwszey, ponieważ zbywa iey na tem wszystkiem, co pierwszą wymawiało, ponieważ nie byłaby skutkiem uciemiężenia, niedoświadczenia, zapalonego patryiotyzmu i marzenia o lepszey przyszłości, ale wściekłości, dumy i łakomstwa, obrzydłey samoistności i zmyśloney miłości Oyczyzny. Na cóż może się Francyia teraz żalić, ieśli nie na to, co zawsze i wiecznie, to iest: że Xiążęta, Ministrowie, Władcy, i t. d. są ludźmi, podlegaiący namiętnościom, słabościom i uprzedzeniom? Znayduież się we Francyi słuszna przyczyna do nadzwyczaynych użaleń? zachodząż krzyczące nadużycia? chaloneż są ofiarze? prześladowanaż iest Religiia? znayduiąż się przekupni sędziowie? sąż obywatele uciśnionemi? Chłopi w poddaństwie? — Lecz przecież zaprzeczonem iest lub ograniczonem nie iedno, co Konstytucyia stanowi. Ministrowie stanowią budżet; nie ograniczaią wydatków; woysko kosztuie nadzwyczay wiele; druk niewolny; obiory nie niepodległe; sądownictwo nie bez przeszkody; wszędzie zachodzą zawady, i t. d. — Pozwolmy, lecz dla czegoż się tak dzieie? Czyliż dziać się nie musi? Ktoż lepiey wie od Was, którzy się żalicie, którzy się pytacie, dla czego się tak dzieie? — Z Waszey to, z waszey dzieie się przyczyny! Czegożbyście Wy nie dokazywali, gdyby wolność druku była zupełna, gdyby Ministrowie byli ściśło odpowiedzialnemi, gdyby woysko było zwinięte, gdyby wszystkie pieniądze były w waszych ręku, gdyby Rząd był słaby i skrępowany? Przypomniycie sobie, wy obłudnicy, którzy chcielibyście w zmąconey wodzie ryby łowić, na radę Wilków, którzy rądzili owczarzom, aby psów oddalili! O Wy Wilcy w owczey skórze; pomyślcie i zastanowicie się nakoniec nad waszą złością i nad waszem usiłowaniem trzymania lud w rozpaczy, który oddawna przekonał się o naywiększem nieszczęściu, gdyby przez Was miał bydź rządzonym!

Z Londynu d. 30 Marca.

W sobotę przybył tu przeznaczony do naszego Dworu Poseł Algierski. Wysiadł do Portsmutu i przywieźli go tu officerowie morscy, Pułkownik Malcolm i Kapitan White. Doniesiono zaraz o iego przybyciu Xciu Rejentowi i Lordowi Castlereagh. Nazywa się Ali Reis, i iest ten sam, który w roku 1816 dowodził flotylą Algierską, gdy Lord Exmouth bombardował miasto Algier. W orszaku iego, oprócz Sekretarza, znayduią się Szwaycar iako tłumacz, kapłan Turecki; 2 janczarów i 8 służących. Przywiózł w podarunku dla Xcia Rejenta od Deja 6 koni Arabskich, 2 strusie i kosztowny ubior Turecki; Lew przeznaczony także dla Xcia Rejenta zdechł w Mahon. Okręt Spy, który przywiozł to poselstwo, przypłynął d. 1 Września pod wyspę Minorkę, i odbywszy przez 5 miesięcy nayściśleyszą kwarantannę, przybył d. 1 Lutego do Mahon, a d. 8 ztamtąd odpłynął.

Przybył tu Gregory Piotr Giarve z Damasku, Arcybiskup Syryyskich i Marońskich Chrześciian, o wsparcie dla rozszerzenia wiary Chrześciiańskiey w owych okolicach. Przyięty tu został z otwarte-

mi rękami. Towarzystwa Missyionarzów i Bibliyne przysposobiły dla niego prassę i potrzebne druki, dla rozszerzenia Pisma Świętego w tamteyszych okolicach.

Uniwersytet Oxfordski podał obu izbom parlamentu prośbę, aby nie odwoły wały dotychczasowey ustawy, wyłączaiący Katolików od zasiadania w parlamencie, i niektórych urzędów cywilnych i woyskowych.

W lasach Winchestru i Waltham widać iuż kwitnące poziomki.

Liczba Angielskich lądowych i morskich officerów, którzy na połowie żołdu zostaią, wynosiła do 1 Lutego r. b. 7909, którzy rocznie 1 mill. 6779 f. szt. pobieraią.

Osady nasze w Neusüdwallis przysłały nam znowu 2500 cetnarów wełny, która równa się naylepszey Hiszpańskiey.

W Port-Jackson założono drugą drukarnią. Wychodzą tam 3 gazety i 5 dzienników miesięcznych. — Okręt z Liwerpoola powiózł 9 Marca dla wychodniów Francuzkich do południowey Ameryki 6000 karabinów, 400 par pistoletów i 2 małe działa.

Gazeta Times wystawia za przykład godny naśladowania Izb Deputowanych Francuzkich, którey wszystkie członki, wyiąwszy nieobecne w Paryżu, znaydowały się na posiedzeniu, gdy rzecz szła o utrzymanie lub odrzucenie ustawy o obiorach. W naszey zaś niższey izbie zaledwo trzecią część członków widzieć można, czemu tylko reforma parlamentu zaradzić może.

Z Wasingtonu donoszą, iż Ziednoczone Stany czynią znaczne uzbroiania nad odnogą Mexykańską. Następuiące punkta są w stanie obrony stawiane: Barataria na końcu zachodniey części kraiu; Placquemine nad rzeką Mississipi o 60 mil Angielskich od Nowego Orleanu; Bayon-Bienvenu nad Lac-Borgne; Chef-Menteur nad iezioręm Ponchartrain; Rigolet tamże; Szczyt Mobile i wyspę Delfin. Obie z ostatnich twierdz mieć będą po 118 dział, a inne po 64. Roboty około ich umocnienia rozpoczęty się w Grudniu r. z. i kosztować będą do 3 mill. dol. Podobnież umocnienia czynione są w zatoce Chesapeak.

Dla pociągnienia linii graniczney od ustąpionych w r. 1816 przez Jndyian nad iezioręm Michigan Ziednoczonem Stanów kraiów do rzeki Mississipi, wysłanemi zostali kommissarze. Przez te nabycia może teraz Ameryka przez połączenie kanałem ieziora Michigan z rzeką Illinois spławiać wszystkie towary bez wypływania na morze z Nowego Orleanu do Nowegoiorku, co zwłaszcza podczas woyny wielkim będzie użytkiem.

Prezydent Ziednoczonych Stanów nie uznał dotąd ani ajenta Wenezueli, ani konsula Buenos-Ayres.

Z Madrytu d. 16 Marca.

Gazeta nasza nie zawiera od dawnego czasu iak tylko opisy żałobnych nabożeństw z powodu śmierci Królowey.

Właściciele kraiowi i zagraniczni akcyy banku S. Karola powołanemi są na d. 20 Kwietnia, dla odebrania przypadaiącey na ich akcyie części. Rząd nie płacąc od 14 lat winien bankowi do 200 mill. realów, lecz i dzisiay nie iest w stanie nawet prowizyi zapłacić.

W tych dniach uwięziono tu znowu kilka osób z rozkazu Jnkwizycyi. Listy z Walencyi nie wzmiankuią iak tylko, że Jenerał Elio iest ciągle gubernatorem tey prowincyi.

Z Kadyxu piszą, że odeyście eskadry która zawieść miała do Lima 2500 żołnierzy, wstrzymane z rozkazu Rządu zostało. Zdaie się iednak, iż ta cząstkowa wyprawa wypłynie, ale do inney okolicy naszych osad nie do Limy. Przygotowania do wielkiey wyprawy czynione są z zwykłą opieszałością. Gazety zagraniczne podaią onę do 20,000 ludzi; są one lepiey wiadome niżeli my na mieyscu. Z portów Angielskich i Francuzkich maią do niey nadeyść przewozowe statki.

Z Mexyku, z Limy i od Jenerała Morillo nie mamy żadnych urzędowych doniesień; takież panuie milczenie o układach z Dworem Brazyliyskim. —— Zaślubienie N. Króla z Królewną Sardyńską nabiera coraz więcey pewności.

Z Frankfortu d. 30 Marca.

Słychać, iż protokół obrad kommissyi woyskowey przy Seymie Niemieckim drukowany będzie. — Kommissyia graniczna nie zaraz ieszcze swe dzieło ukończy. — Seym wyznaczył nową kommissyią do zdania sobie sprawy o nabywcach dóbr w byłem Królestwie Westfalskiem, a teraz Elektorstwie Heskiem.

Dotychczasowy budżet wydatków miasta Frankfortu wynosi 800,000 Zr. który chociaż milicyią do 300 głów zmnieyszono, okazuie zawsze kosztowną administracyią miasta, niemaiącego nad 50,000 mieszkańców.

Od kilku dni znayduie się tu dwoch officerów Angielskich od artyleryi, którzy na wyspie S. Heleny osadą stali, a za zluzowaniem, podrozuią teraz za pozwoleniem Rządu po Niemczech. Maią oni zbiiać twierdzenia Hr. Las Casas, które w Pamiętnikach swoich ogłosił. Ostatni naiął w odległey okolicy miasta Offenbach nad brzegiem Menu dom i ogrod na rok, gdzie w cichości odosobniony z swoią żyie rodziną. Czasami odwiedzaią go tam iego przyiaciele i ziomkowie z Frankfortu, którzy namawiaią go, aby w ostatniem mieście założył swoie mieszkanie, gdyż żadna względem tego nie zachodzi przeszkoda; lecz nie nakłonił się ieszcze.

Dziś w wieczor oczekiwanemi tu są Królewicowstwo Angielscy Xięstwo Kentu.

Professor Gilbert przedsięwziął kosztem N. Króla Saskiego naukową podroż do Włoch i Anglii.

Z Bruxelli d. 2 Kwietnia.

Pismo, które Xże Broglio, były Biskup Gandawski, podał sprzymierzonym Monarchom na zjeździe Akwisgrańskim, w którem nayobelżywiey Rząd nasz odmalował i drukiem ogłosił, zostało tu teraz skonfiskowane.

Z południowey Francyi idzie pułk artyleryi do nadgranicznych twierdz północnych. W tym roku wybranych bydź ma we Francyi 40,000 ludzi do woyska. — Przeszło 20 osób powołanych zostało z Belgii do Paryża, dla świadczenia w sprawie o zamachu na życie Xcia Wellingtona.

Pomiędzy prośbami, które w tych dniach drugiey izbie Jeneralnych Stanów naszych podane zostały, znayduie się także prośba od Izralitów, którzy proszą o odwet względem Rządu Neufszatelskiego, który zabronił Izraelitom mieszkania i bawienia w tem Xięstwie.

Dworska nasza gazeta zawiera z Twello niesłychane doniesienie, że tam d. 14 Lutego dziesięcioletnia krowa wycieliła się troygiem cieląt!

Xiądz Foere ukończywszy d. 20 z. m. dwuletnie więzienie za nadużycie wolności druku, zaczena znowu wydawać przerwane swoie pismo: *le Spectateur Belge.*

Z powodu mnostwa uskutecznionych nowych budowli, poczynionych urządzeń i ulepszeń, wyraża ieden z dzienników tuteyszych: W przeciągu 4 lat naszey niepodległości zrobiono więcey, niżeli pod 20to letniem panowaniem Francuzkiem, wyiąwszy iedne fabryki, które upadaią.

Z Stambułu d. 23 Lutego.

Przed kilku dniami umarło tu nay młodsze dziecię W. Sułtana, zaledwo rok maiąca Sultanka Hamida. Wszyscy wielcy Urzędnicy i Ministrowie stanu znaydowali się na pogrzebie, potem mieli posłuchanie pożałowania u W. Sułtana.

Zbroiownia Porty zakupiła niedawno od liwerantów Angielskich i Szwedzkich znaczną liczbę kul i saletry.

Mowią, iż w krotce przybędzie tu Poseł Króla Sardyńskiego, dla zawarcia za pośrednictwem Rossyyskiem z Portą związków politycznych i handlowych.

Dotychczasowy Minister spraw wewnętrznych (Kiaia) Er b Effendy został d. 12 b. m. oddalony, a na iego mieysce nastąpił Abdul Kadir Bey. Oddalony Minister bawi tu ieszcze, którego obwiniaią, iż usiłował osiągnąć urząd W. Wezyra.

Na przedmieściu Galata zaszły tu krwawe kłotnie pomiędzy patrolami zbroiowni i Tulumbaschi z powodu nowych policyynych urządzeń. Lubo pierwszy miał za sobą słuszność, a ostatni był nawet stroną zaczepiaiącą, wszelako ostatni, ponieważ należał do obawianey orty Janczarów, został nietylko z pod straży uwolniony, ale nawet offfcer sztabu warty Admiralskiey był z tego powodu służby pozbawiony.

Skarb W. Sułtana pomnożony został wielu milliionami piastrów spadkiem po Szakir Ahmed Basy i Tkelebi Effendy. Kosztowne Xiążki i rękopisma obu wielkich tych urzędników zostały niedawno w obecności Ministrów przez licytacyią sprzedane, co iest nowem tu ziawieniem.

Listy z Smirny donoszą, iż przybyła do wod tamteyszych Niderlandzka korweta, dla zasłonienia okrętów handlowych swoiego narodu. Słychać tam nawet było, iż Amerykańska eskadra, która wiele portów morza środziemnego zwiedziła, przybydź ma przed Smirnę.

Z Sztokolmu d. 26 Marca.

Sławna trajedyia Hamlet, która na większey części teatrów Europeyskich wystawioną iuż była, będzie tu w Sztokolmie dziś pierwszy raz dana.

Sławny w środku przeszłego wieku z poselstw przy Dworach Cesarsko-Rzymskim, Pruskim i Duńskiem, potem pierwszy Minister Króla Gustawa III. W. Marszałek iego Matki, siostry Fryderyka Wielkiego, &c. Hr. Tessin, zostawił dziennik pisany w 29 tomach in folio, z którego wyciąg zapowiedziany iest teraz do druku, i zawierać zapewne będzie ważne rzeczy tyczące się owczesnych dzieiów.

Podług ostatnich podań 3663 prywatnych domów w mieście tuteyszem szacowane są 18 mill. 239,535 talarów bankowych. Toż miasto posiada 238 okrętów; fabryki iego zatrudniaią 2927 robotników, którzy za 2 mill. 763,633 tal. b. wyrabiaią płodów; zysk handlowy wynosi 2 mill. 403,548, opłata cła 866,474, a podatki koronie 348,988 tal. b. Liczba mieszkańców wynosiła w roku zeszłym 65,474.

DODATEK DO № 31. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 18 KWIETNIA 1819 ROKU W NIEDZIELĘ

— *Z Krakowa* —

Panie nasze z zwykłą sobie gorliwością i staraniem o utrzymywanie Domu Opieki z kwesty przy Grobach Pańskich ubierały 3100 złp. 2500 odesłały do Kassy Towarzystwa Dobroczynności, a 600 złp. między biedne Klasztory upoważniły JW. Hrab. Małachowską do rozdania. — Oto są owoce tegorocznych Zimowych zasiłków dla nędzy ludzkiey wyiednywane, czyniące zaszczyt i zasługę usiłowaniom pobożnem.

Wasserab, *Prezyduiący* w Towarzystwie Dobr.

Z Mnichen d. 31 *Marca.*

Na posiedzeniu izby Deputowanych d. 26 b. m. odczytane zostało przełożenie obywateli Norembergi o zupełnym upadku rzemiosł i handlu w tem mieście. Dawniey wywożono z Norembergi za 8 mill. towarów, a teraz zaledwo za 1½ mill. Zr. Z 150 dawniey warsztatów nie pozostało się iak 60, a i te upadną, ieżeli nie będzie dozwolony wolny przywoz i wywoz.

Nie za przykładem Anglii lub Francyi (wyraża iedno z pism tuteyszych) chce lud Bawarski postępować; czuie i wie co mu przystoi, co mu prawa i siłę zapewnić może. My Bawarczykowie pod opieką Boską dążyć śmiało będziemy do wielkiego naszego celu i nie dozwolemy się ani zaszczytom, ani przywileiom zwrócić z prawey drogi.

Kommissyie izby Deputowanych pracuią ciągle nad poruczonemi im przedmiotami aż do poźney nocy, i skoro który przedmiot dostatecznie iest roztrząśniony, podany iest pod rozwagę izby.

Tuteysza akademiia umieiętności obchodziła d. 27 b. m. rocznicę swoiego założenia. Istnieie iuż lat 60. Założycielami iey byli Linbrunn, Lori, Hr. Heimhausen, Osterwald, Pfeffel, Obermayer, Kennedy, &c.

Od Brzegów Menu d. 1 *Kwietnia.*

Wiele zagranicznych pism rozgłosiło, iż Jenerał Carnot z Magdeburga, mieysca dotychczasowego swoiego pobytu, przeniosł się do Frankfortu. Gazeta Berlińska zaprzecza tey wiadomości i zapewnia, iż Carnot do tey chwili bawi w Magdeburgu.

W Koblentz około warowni pracuie teraz kilka tysięcy ludzi i codziennie pomnaża się ieszcze ich liczba. Przed zimą

przyszłą będzie iuż ta twierdza w stanie wytrzymać oblężenie. Most murowany na Mozeli iest naprawiany, a na Renie zamiast pływaiącego, zaczenaią stawiać stoiący. Właściciele, którem grunta na warownie zaięto, są wynagrodzonemi. Krąży tam teraz wiele pieniędzy i łatwe iest pożywienie.

W Londynie wyszedł nakoniec z druku opis podroży Kapitana Ross do bieguna północnego z rycinami. P. Nemnich w Hamburgu przekłada go na ięzyk Niemiecki i wydaie z rycinami u Xięgarza Fleischer w Lipsku.

Połów śledzi pod Bergen w Norwegii tak był zwiosny obfity, iż beczek na ich pakowanie zabrakło; musiano ie w pakach nasalać, poki beczek nie narobiono.

W liczbie domów czyli Pensyy przeznaczonych do edukowania Panienek w mieście Krakowie, znayduie się iedna w ulicy Floryiańskiey, w domu JW. Rudnickiego pod Nr. 550, która przez sposób iakim iest prowadzona, zasługuie na powszechne zaufanie. Dyrektorka tey Pensyi, Pani Tavernier, przy pomocy swey Matki, rodowitey Francuzki, daie naywiększą baczność na powierzone iey edukacyi Panienki: Religiia, dobre obyczaie, ukształcenie serca, nauki wszelkiego rodzaiu potrzebne Damom, są zasadą dawaney tam edukacyi. Uczone tam także są sztuki nadobne przez naylepszych Metrów. Nakoniec postępy Uczennic przekonywaią naylepiey o skuteczności zaprowadzonego tym sposobu uczenia. Nadto zaleca się ta Pensyia ieszcze, że iest założona w nayzdrowszey części miasta.

TEATR NARODOWY.

W przyszły Wtorek to iest dnia 20 Kwietnia 1819 Roku Na BENEFIS *Panny Tekli Dziwulski* dane będzie nowe DRAMA w 3 Aktach z Francuzkiego P. *Camnaille* przełożona na ięzyk Polski przez *A. Żołkowskiego* pod nazwiskiem: WŁODZIMIERZ XIĄŻE NEWSKI.

Poczem nastąpi Komedyio-Opera w 1. Akcie pod Nazwiskiem: KASPEREK w SZCZĘSCIU, w którey śpiewany będzie POLONES przez *Pannę Jndyczewską* kompozycyi *P. Tomazyniego*.

DONIESIENIA

Z mocy Rezolucyi Trybunału I. Jnstancyi Wolnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu z dnia 30 Marca 1819 r. do L. 847 odbędzie się sprzedarz przez publiczną licytacyą Ruchomości po ś. p. Wawrzeńcu Schelle pozostałych iako to: Sukni i Bielizny, a to począwszy od dnia 21 Kwietnia r. b. o godzinie 9 ranney w Kamienicy przy Ulicy S. Jana pod L. 460 w Oberży W. Knotza. — W Krakowie d. 15 Kwietnia 1819.

Matakiewicz, P. *O. D. Pisarz Aktowy*

W dniu 22 Kwietnia r. b. o godzinie 2 po południu na Stradomiu przy Krakowie w domu pod L. 9 sytuowanym, odbędzie się sprzedarz w drodze Exekucyi Cegły i Wapna, gdzie oraz wyięte będą mieszkania na rok ieden w domu tymże znayduiące się i dochod z Ogrodu.

Tegoż dnia o godzinie 4 po południu w Krakowie przy ulicy Grodzkiey Kancelaryi Komornika Sądowego pod L. 119 odbędzie się licytacyia na wynaięcie mieszkania w domu na Kazimierzu przy Krakowie pod L. 30 będącego, do Pani Agnieszki Styrio Wdowy prawem własności należącego oraz dochod z Ogrodu przyległego. — Po czem rożne effekta sprzedawane będą. Płacący gotowizną przybicie otrzyma.

Dan w Krakowie d. 13 Kwietnia 1819.

Kawecki Kom: Sąd:

Pisarz Trybunału I. Jnstancyi W. M. K. z Okręgiem: podaie do Publiczney wiadomości, iż Dom drewniany ze Staynią, Wozownią, Stodołą drewnianemi, z Piwnicą pod Stodołą murowaną, nie mniey dwie role: pierwsza Zachełmie, druga Wyspa zwana, w Wsi i Gminie VII. Czernichów, W. M. Krakowa leżące, przez Walentego Galos właściciela w tymże Domu mieszkaiącego posiadane (dom zaś ten nad drogą z Czernichowa do Kłokoczyna stoiący) w części żytem i przenicą obsiane, w części pod zasiew wiosienny zostawione, przez publiczną Licytacyą, a to na Satysfakcyą

długu 1700 złp, Summy Kapitalney wzłocie, i prowizyi po 5 od 100 od uchybionego terminu wypłaty zaległey, niemniey Kosztów w drodze Exekucyi wynikłych i wyniknąć mogących sprzedane będą. Dług pomieniony przez Ugodę w Sądzie Pokoju Ptu i Miasta Krakowa Wyd: II. dnia 24 Marca 1812} roku pomiędzy Franciszkiem Wołczyk ziedney, a Walentym Galos, z drugiey strony zawartą, przyznany został, po wydanym Wezwaniu Exekucyinym, Ur. Karol Gryziński Komornik, dnia 9 Grudnia r. b. uskutecznił zaięcie powyższych nieruchomości, zaś Akt zaięcia przez Woźnego Łysikowskiego, dłużnikowi i innym stronom prawem przepisanym (w myśl art: 676 k. p. (iak świadczą podpisy) wręczony potem do Akt Hypoteki Krakow: Vol: I. Aktów zaięcia, na Karcie 114 pod Nrem 42 dnia 18 Miesiąca i r. b. wpisany, następnie do Xiąg Trybunału zaięciów Nieruchomości w Xiędze I. na karcie 205 pod Liczbą 23 dnia 31 Grudnia 1818 powtórnie dnia 3 Marca 1819 w Xięgę I pod Liczbą 30 karty 240 w ciągniony został. — Sprzedaż ta za popieraniem Wgo Felixa Słotwińskiego Patrona, O. P. D. iako Pełnomocnika Strony Wierzyciela ustanowionego, w Krakowie przy Ulicy Szerokiey pod Liczbą 78 mieszkaiącego, na publiczney Audyencyi pomienionego. I. Instancyi Trybunału W. M. Krak. posiedzenia swe w Krakowie przy Ulicy Grodzkiey pod L. 106 odbywaiącego popieraną będzie. Termin do pierwszey publikacyi Warunków na dzień 3 Maia 1819 r. naznacza się, następne termina publikacyi, stósownie do art: 702 post: Sąd: na Audencyi, Trybunału oznaczone będą. —— W Krakowie dnia 20 Marca 1819 roku.

Kuliczkowski Pisarz.

W 24 Nrze Korrespondenta Warszawskiego czytać się dało, żeiacyś naturalni Sukcessorowie ś. p. Michała Sołtyka Dziekana Katedralnego Krakowskiego rozpoczęli spór o znaczne należytości ściągaiące się do dóbr Zrzecza i Konar których sprzedarz JW. Władysław Sołtyk przez Gazety ogłosił ostrzegaiąc chęć kupna maiących, iż w przypadku nabycia tychże Dóbr, winni będą odpowiedzialność.

Lubo takowe ostrzeżenie w oczach ludzi, pierwsze wyobrażenia o Prawie posiadaiących na żadną nie zasługuie uwagę, bo nie uroione pretensye trzecich osób, lecz tylko prawa hipoteczne, zasadę bezpiecznego Działania kupuiących stanowią, aby iednak tymże naturalnym Sukcessorom nie zdawało się, iż Dziedzic Dóbr Zrzecza i Konar uroione ich prawa do tychże Dóbr milczeniem przyznaie, przeto podaie to na wzaiem do wiadomości publiczney, iż nie tylko onym, ani względzie rzeczonym ani osobistym nic nie należy się, ale nawet żadnym pozwow o należytości któreby się Dóbr Zrzecza i Konar tyczyły, do dziś dnia nieodebrał.

Trybunał pierwszey Instancyi Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu. W skutek wniesienia W. Prokuratora przy swym sądzie, względem wprowadzenia Skarbu publicznego w posiadanie spadkow po zmarłych Janie Skrzypińskim, Maryannie Batusińskiey, Franciszce Renard, Elzbiecie Łuczajownie i Stanisławie Kaczorowskim — dopełniaiac przepis Artykułu 770 Kodexu Ciwilnego, wzywa mogących mieć Prawo do spadków powyższych, ażeby w przeciągu dni 30. żądania swe Trybunałowi przedstawili, gdyż po upłynionym terminie Skarb publiczny w posiadanie wprowadzonym zostanie, w którym celu Wezwanie ninieysze przez trzy razy w Gazetach umieścić i na drzwiach Audyencyonalnych Sądu swego wywiesić polecamy. —— W Krakowie dnia 6 Kwietnia 1819.

Mąkolski.

Dyrekcyia Główna Górnicza, z mocy Reskryptu Wysokiey Kommissyi Rządowey Spraw wewnętrznych i Policyi z dnia 17 Grudnia r. z. Nr. $\frac{391}{1838}$ z Listopada 18 i 19 Grudnia Nr. $\frac{880}{1838}$ z dnia 19 i 21 Lutego r. b. oraz z dnia 12 Marca r. b. Nr. $\frac{47}{389}$ z Marca 19 wydanych, działaiąc czyni wiadomo wszystkiem chęć Dzierżawienia Dóbr Gorniczych maiącem, iż na zasadach dla dóbr tych przeznaczonych, w Mieście Kielcach, w Kancelaryi Główney Dyrekcyi Górniczey, w dniu 4 Maia r. b. o godzinie 10tey z rana, odbędzie się publiczna licytacyia (przez zapieczętowane Deklaracyie) dwa dni trwaiąca na zadzierżawienie trzechletnie.

1) Folwarku Nowego w Ekonomii Kieleckiey położonego, którego pretium fisci Złpol. 6010 wedle dotąd opłacaney kwoty naznacza się.

2) Folwarku Bodzentyńskiego w Ekonomii Bodzentyńskiey położonego, którego pretium fisci Złp. 12,000.

3) Ekonomii Sulikowskiey z Folwarkami Sulików i Sadowic, z propinacyią dotąd tam, zastosowaną, którey pretium fisci Złp. 25,100 stanowi się.

4) Ekonomii Toporowic z Folwarkami Toporowice i Nadziszów oraz czynszami do tych dóbr należącemi, którey pretium fisci, Złp. 21,309 gr. 6 iest ustanowione.

5) Ekonomiia Woykowice Kościelne, bądź ogólnie, bądź z Folwarkami z propinacyią osobną do folwarku Woykowic Kościelnych stósować się maiącą, których pretium fisci iest następne:

1) Folwark Woykowice	Złp.	13,071	gr. 19.
2) Folwark Warezyna	—	3,277	— 8.
3) Folwark Dąbie	—	6,301	— 22.

Wedle dotąd opłacaney kwoty i wyciągów oznacza się pod następuiącemi warunkami licytacyynemi.

1) Nikt do licytacyi przypuszczonym nie będzie, kto kwalifikacyi postanowieniem JO. Xcia Namiestnika Królewskiego z dnia 24 Stycznia r. 1818 wydanym przepisaney, dla Dóbr Rządowych, nie złoży i teyże w całości nie udowodni, na których roztrząsanie dzień 3 Maia r. b. przeznacza się.

2) Przystępuiący do licytacyi, winien qua wadium Ratę połroczną wedle ceny aa pretium fisci ustanowioney złożyć.

3) Po utrzymaniu się przy licytacyi, winien w przeciągu dni 3ch złożyć ratę półroczną lub roczną wedle deklaracyi oraz kaucyią w gotowiźnie racie dzierżawney wyrownywaiącą.

4) Wrazie, niedotrzymania powyższego Warunku Licytacyinego i nie zapłacenia Raty Dzierżawney oraz nie złożenia Kaucyi, Vadium Pretendentowi przepada, i na szt iego nowa licytacyia odbyta będzie.

5) Deklaracya zapieczętowana obeymować powinna, wyraźnie umieszczoną summę, którą pretendent z Folwarku, przez niego zadzierżawić się maiącego ofiaruie bez żadney kondycyi, Dobrom Górniczem nie właściwey i takowe deklaracye, dnie 3go Maiá r. b. o godzinie 6tey wieczorney do którego czasu tylko składać iest wolno otworzone będą i porządkiem składaiących, głośno czytane, dla zabezpieczenia naywięcey offiaruiącemu, prawo do Dzierżawy.

6) Zaraz po podpisaniu protokułu licytacyinego, wszelkie obowiązki, ze strony Rządu, przepisane staią się dla utrzymanego przy licytacyi obowiązuiące, ze strony zaś Skarbu dopiero po zatwierdzeniu protokułu licytacyinego przez Wysoką Kommissyą Rządową Spraw Wewnętrznych i Policyi.

7) O warunkach do kontraktu służyć maiących w kancelaryi Główney Dyrekcyi Górniczey w Kielcach znayduiącey się dowiedzieć się w każdem czasie można.

8) Ofiaruiący pretendent opłacać dzierżawy roczney przynaymniey wyżey 5 od sta procentu, nad pretium fisci do licytacyi, ustanowionemu, ieżeli takową dzierżawną kwotę nie półrocznemi ratami, ale razem całoroczną summę anticipando wnoscić obowiąże się, na ten czas zapewnionym mu bydź może kontrakt 6cio letniey dzierżawy.

9) Jeżeli nadto dzierżawca po utrzymaniu się przy licytacyi, dłuższego to iest 9cio letniego kontraktu pretendować będzie, na tenczas takowy termin, kontraktu uzyskać tylko może z tym zastrzeżeniem, iż tak iemu iako też Skarbowi, przy każdem, Triennium dzierżawa, kończyć się może, a na tenczas bez żadney sprzeczki wyprowadzić się z possessyi winien będzie.

10) Gdyby nadto Dzierżawiący podług poprzedniczego kontraktu przez Regularną rat dzierżawnych wypłatę, dobre gospodarowanie, i z włościanami, sobie wydzierżawionemi postępowanie, na ufność Dyrekcyi Główney Górniczey zasłużył, na tenczas pewnem bydź może, iż po ukończeniu się iego dzierżawy umowioney i zyskaniu świadectwa zwyż wspomnionego pierwszenstwo do dalszey dzierżawy otrzyma wedle Reskryptu Wysokiey Kommissyi Rządowey Spraw wewnętrznych Policyi z dnia 12go Marca r. b. wydanego. — Zyczących zatem tych dzierżaw zaopatrzonych w wadium, wyżey oznaczone i dowody kwalifikacyyne na dzień i godzinę oznaczoną ninieyszem zaprasza. — Działo się na posiedzeniu Główney Dyrekcyi Gorniczey dnia 3go Kwietnia 1819 roku.

Za Dyrektora Głównego *Graff.*
Tomaszewski Sek. jen.